

Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Kâr Payı Dağıtımı*

Burak MEYDANCI**

ÖZET

Muhasebe döneminde kaydedilen giderler ve gelirler arasındaki farkı oluşturan kâr, tüm paydaşlar için bir şirketin en önemli unsurlarından biri olduğundan doğru olarak hesaplanması önem taşımaktadır. Şirket elde ettiği kârı, bünyesinde tutabileceği gibi pay sahiplerine de dağıtabilir. Ancak bu seçim yapılırken ve kâr dağıtılırken belirli kurallara göre hareket edilmelidir. Ülkemizde anonim şirketlerde kârın hesaplanması ve dağıtımı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmada, TTK hükümleri, doktrindeki görüşler ve yargı kararları taranarak anonim şirketlerde kâr payı dağıtımına ilişkin mevcut durum tespiti yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anonim şirket, kâr payı dağıtımı, ortak, Türk Ticaret Kanunu.

JEL Sınıflandırması: K10, K11, K12, K22

Dividend Distribution in Joint Stock Companies According to Turkish Commercial Law

ABSTRACT

The profit, which is formed by the difference between the expenses and revenues recorded during the accounting period, is an essential element for all stakeholders and must be calculated correctly. The company can either retain its earned profit or distribute it to shareholders. However, specific rules must be followed when making this decision and distributing the profit. In our country, the calculation and distribution of profit in joint-stock companies are carried out following the provisions of the Turkish Commercial Code No. 6102. In this study, the current situation regarding profit distribution in joint-stock companies is examined by reviewing the provisions of the Turkish Commercial Code, the opinions in the doctrine, and the judicial decisions.

Keywords: Joint stock companies, profit distribution, Turkish Commercial Code

Jel Classification: K10, K11, K12, K22

* **Makale Gönderim Tarihi:** 13.03.2023, **Makale Kabul Tarihi:** 29.05.2023, **Makale Türü:** Nitel Analiz
Bu çalışma, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Ana Bilim Dalı'nda, Burak Meydancı tarafından hazırlanan ve 2017 yılında kabul edilen "Anonim Şirketlerde Kâr Payı Dağıtımı" konulu yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

** Arş. Gör., Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, bmeydanci@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9097-0929.

1. GİRİŞ

Anonim şirketler kâr odaklı hareket etme yükümlülüğüne sahiptir (TTK madde 331). Ancak anonim şirketlerin tüm faaliyetlerinin kâr ile sonuçlanması beklenmez ve faaliyetlerin sonucunda kâr elde edilmemesi şirketi sona erdirmez. Şirketin kâr edememesi, hatta zarar etmesi olağan bir durumdur (Tekinalp, 2013: 229). Önemli olan, şirketin kâr elde etme amacından vazgeçmemesidir.

Şirket faaliyetlerinin kâr amacı taşıması; elde edilen kârın rasyonel şekilde değerlendirilmesini ya da kullanılmasını zorunlu hale getirmektedir. Anonim şirket, elde ettiği kârı bünyesinde tutarak çeşitli yatırımlar ve işlemler için kaynak olarak kullanabilir ya da elde edilen kâr ortaklara dağıtılır. Nitekim kişiyi şirkete ortak olmaya ve yatırım yapmaya yönlendiren temel nedenlerden birisi de kâr elde etme amacıdır. Yatırımcılar şirkete katıldığı oranda şirketin elde ettiği kâra da ortak olmak istemektedir (Karahana, 1998: 227). Şirketlerde kâr dağıtımını ortakları, yöneticileri, çalışanları ve hatta diğer şirketleri de etkileyebilmektedir. Şirket kârının taraflar arasındaki dengeyi bozucu ve hukuka aykırı şekilde dağıtılması anılan tüm çevreleri yıpratılabileceği gibi şirketin feshine sebep olabilir. Çalışma kapsamında önce kâr kavramı tanımlanmış sonrasında TTK'nın anonim şirketlere yönelik hükümleri, doktrindeki görüşler ve Yargıtay'ın konuya ilişkin kararları taranarak bir nitel analiz gerçekleştirilmiş ve anonim şirketlerde kâr payı dağıtımına ilişkin mevcut durum tespiti yapılarak uygulamacılara yol gösterici bir fayda sağlanması amaçlanmıştır.

2. KÂR KAVRAMI

Şirketler hukukunda kâr, şirket ve ortaklar için farklı anlamlar taşımaktadır. Şirket açısından kar, hesap dönemi sonunda kâr ve zarar tablosunda belirtilen artı değerdir (Yüksel, 1982: 13). Öte yandan kâr, ortakların kişisel mal varlığına eklenecek her türlü maddi kazanımdır.

Kâr iş yaşamının da vazgeçilemez bir unsurudur. Değişen ve gelişen piyasa şartlarında bir şirketin varlığını devam ettirmesi elde ettiği kâr ile doğru orantılıdır. Düşük kârlılığa sahip ya da kâr edemeyen şirketlerin uzun süre faaliyette bulunması mümkün değildir. Yüksek kârlılık ise hem şirketin gelişmesini ve büyümesini sağlamakta hem de söz konusu alanda yapılan yatırımları artırmaktadır. O halde yüksek kârlılık hem şirket menfaatleri açısından hem de üçüncü kişiler açısından ayrı bir değer taşımaktadır.

Muhasebe ilkelerine göre, kârın hesaplanmasında aynı döneme ait tahakkuk etmiş gelir ve giderler dikkate alınmaktadır. Söz konusu dönemde tahakkuk eden gelirler toplamının, giderler toplamından fazla olan kısmı kâr olarak belirlenmektedir (Gücenme Gençoğlu, 2023, s. 32). Ancak vergi mevzuatı, vergiye esas olan kârın hesaplanması aşamasında döneme ait tüm gelir ve giderlerin dikkate alınmasına imkân vermemektedir. Böylelikle muhasebe ilkelerine ve vergi mevzuatına göre hesaplanan iki ayrı kâr kavramı ortaya çıkmaktadır. Bu durum ticaret hukuku ile vergi hukuku arasındaki temel farklılıklara dayanmaktadır. Ticaret hukuku ticari işletmelerin işlem ve faaliyetlerini esas alırken, vergi hukuku bunlara ait vergi yükümlülüklerini esas almaktadır (Ateşagaoglu, 2012, s. 9).

Ticari karın raporlandığı ve Türkiye Muhasebe Standartları'ndaki düzenlemelere ve ölçüm yöntemlerine göre hazırlanan tablo, finansal durum tablosu olarak isimlendirilirken,

Vergi Usul Kanunu'ndaki değerleme ölçüleri kullanılarak hesaplanan ve vergiye esas olan mali karın raporlandığı bilançolar, ülkemizde 1994 yılından bu yana yasal kayıtlarda kullanılması gereken Tekdüzen Muhasebe Sistemi'ne göre düzenlenmektedir.

2.1. Ticari Kâr ve Finansal Durum Tablosu

Ticari amaçlı oluşturulan tablo finansal durum tablosu olarak adlandırılmaktayken, şirketin yıl içerisindeki işlemlerinden elde edilen sonucu hedef almaktadır. Mali bilanço ise VUK'a uygun olarak düzenlenmekte olup, yıl sonunda şirketin ödemesi gereken vergiyi hedef almaktadır (Tekinalp, 1979: 61).

Muhasebe doktrininde kabul görmüş kavram ve ilkeler, Türkiye Muhasebe Standartları ve TTK hükümleri uyarınca belirlenen ticari kâr, işletmenin varlıklarında, işletmenin sahip ya da ortaklarına ait öz kaynaklarda meydana gelen artışı ifade etmektedir. Ticari kâr hesaplanırken, döneme ait tüm giderler vergi kanunları dikkate alınmaksızın kâr zarar hesabına dahil edilerek, gelirlerden düşülür. Benzer şekilde döneme ait gelirler de vergi kanunlarına göre istisna/muaf olup olmadıklarına ya da aynı dönem içerisinde vergisinin istenip istenmediğine bakılmaksızın ilgili dönemin kâr-zararı hesaplanırken dikkate alınır (Gücenme Gençoğlu, 2023, s. 32).

Ortaklara dağıtılması gereken ticari kârın raporlandığı finansal durum tablosu TTK ve Türkiye Muhasebe Standartları hükümlerine uygun şekilde hazırlanmalıdır. TTK'da "bilanço" ifadesi kullanılmasına rağmen, standartlara göre bu tablonun adı finansal durum tablosudur. TTK madde 514 uyarınca, anonim şirketler finansal tablolarını Türkiye Muhasebe Standartları'nda öngöröldüğü şekilde hazırlamak ve genel kurula sunmak zorundadır.

TTK, anonim şirketlere yıllık kâr ve zararını belirlemek amacıyla etkin bir muhasebe sistemi kurma zorunluluğu yüklemiştir. Kârın hesaplanmasında TTK madde 508/II uyarınca finansal durum tablosu dikkate alınmalıdır. Böylelikle şirketin finansal durumu tespit edildikten sonra şirket kârı hesaplanarak dağıtım kararı verilebilmektedir. Kanun koyucu finansal durum tablosuna yönelik ayrıntılı bir tanımda bulunmamıştır. Aksine finansal durum tablosuna yönelik asgari unsurlar sayıldıktan sonra Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun şekilde düzenlenmesinin yeterli olacağı belirtilmiştir.

Anonim şirketlerde, faaliyet dönemini takip eden üç ay içerisinde olağan bir genel kurul toplantısı yapılmalıdır (TTK madde 409/I). Olağan genel kurul toplantısından en az on beş gün öncesinde şirketin finansal tabloları, konsolide finansal tabloları ile yıllık faaliyet raporu, şirketin merkez ve şubelerinde pay sahiplerinin incelemesine açık şekilde hazır bulundurulmalıdır. Şirket bunları bir yıl süre ile ortakların bilgi edinmesine açık tutmak zorundadır. Her bir ortak istemesi halinde giderler şirkete ait olmak üzere gelir tablosu ve finansal durum tablosunun suretini isteme hakkına sahiptir (TTK madde 437/I). Finansal durum tablosu yıl sonu envanterine dayalı olarak yılda en az bir defa hazırlanmalıdır. Hazırlama görevi, şirketin yönetim kuruluna aittir (TTK madde 514).

Şirketlerin fazla ya da eksik kâr payı dağıtmasının önlenmesi için tüm finansal tabloların doğru ve açık şekilde düzenlenmesi ve hukuka aykırılıkların giderilmesi gerekir. Varlıkların ve borçların ölçümü kar rakamını da etkilediğinden kârın tespitinde finansal durum tablosu ayrı bir önem taşımaktadır. Hukuka uygun şekilde ve doğru olarak hazırlanmayan finansal tabloların

şirketin gerçeğe aykırı kâr payı dağıtmasına sebep olması kaçınılmazdır. Örneğin faturanın kesilmediği ya da mevcut faturanın gerçek dışı bir şekilde düşük bedel içerdiği hallerde şirket kazancı gizlenebilmektedir. Şirket, böylelikle sattığı malı satmamış ya da elde ettiğinden daha düşük kâr elde etmiş görünecektir. Özellikle az ortaklı halka açık olmayan anonim şirketlerde gerçek kârın gizlenerek çeşitli fonlar aracılığıyla şirketten uzaklaştırılması sıklıkla karşılaşılan bir durumdur (Türk, 1999: 106). Bu durumun önüne geçmek isteyen kanun koyucu sermaye piyasasında faaliyet gösteren ve sermaye piyasasında faaliyet göstermemekle birlikte, “Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar” uyarınca, belirli hadleri aşan şirketler için bağımsız denetimi zorunlu hale getirmiştir. Böylece bağımsız denetimden geçen finansal tablolarda hata ve hile olasılığı azaltılmakta, tablolardaki güvenilir bilgilerin yer alması sağlanmaktadır.

2.2. Mali Kâr ve Bilanço

Vergi hukukuna ait düzenlemeler uyarınca saptanan kâra, mali kâr adı verilmektedir. Mali kâr devlete ödenecek vergiye matrah olan tutardır. Vergi kanunlarına göre, bazı gider ve gelirler hesaba dahil edilmemektedir. Önemle belirtmek gerekir ki bu durum ve değerlendirme ilkelerindeki farklılıklar mali kârın, ticari kârdan farklı hesaplanmasına neden olmaktadır (Ateşgaoğlu, 2012:15). Ticari kâr hesaplandıktan sonra bir takım ekleme ve çıkartmalara yapılarak mali kâr hesaplanmaktadır. İşletmenin ödeyeceği vergi mali kâr üzerinden hesaplanır.

Mali bilanço, şirketin dönem sonunda vergi hukuku açısından hangi tür mali yükümlülükler altına gireceğini göstermekte, şirketin içinde bulunduğu ekonomik durumu açıklama amacı gütmektedir. Kâr payı hesabında finansal durum tablosu ve mali bilançonun farklı sonuçlar doğurması olasıdır. Bu hallerde dağıtım esas olarak vergi bilançosunun kullanılması, genel kurulun kâr payına yönelik kararının mahkeme tarafından iptal edilmesine sebep olabilecektir. Mali bilanço, sonuç açıklama amacı taşımamaktadır. Şirketin finansal değerlendirmesi finansal durum tablosu ile yapılmaktadır. Şirket kâr payı, dönem sonunda finansal durum tablosundaki değerlere göre dağıtılmalı, kâr payı da bu tablo üzerinden hesaplanmalıdır. (Tekinalp vd., 2014: 625).

3. FİNANSAL DURUM TABLOSUNUN DÜZENLENMESİ VE ONAYLANMASI

Finansal durum tablosunun hazırlanmasında görev, anonim şirket yönetim kuruluna aittir. Bu kapsamda finansal durum tablosu TTK madde 64, madde 508 ve madde 514 ile bunları takip eden hükümler uyarınca “sonuç açıklama” ilkesine uygun olarak hazırlanmalıdır. Yönetim kurulu bu görevi hesap dönemi sonunda envanter ve finansal durum tablosu kaydının yapıldığı günü takip eden üç ay içerisinde yerine getirmekle yükümlüdür (TTK madde 514).

Hazırlanan tablolar, olağan genel kurul toplantısından en az on beş gün önce, şirketin merkezinde ve şubelerinde ilan edilmelidir. Finansal durum tablosu, ilanı takip eden bir yıl boyunca pay sahiplerinin incelemesine ve bilgi edinmesine açık tutulmak zorundadır (TTK madde 437/I). Yönetim kurulu üyeleri finansal tabloların incelemeye açık tutulmamasına sebep olan hareketlerinden müteselsil olarak sorumludur (Kaya, 2001: 342). Gerekli yükümlülükler yerine getirilerek ilan edilen finansal durum tablosu genel kurul tarafından onaylanmalıdır. Onaylama yetkisi kesin bir şekilde genel kurula aittir. Genel kurul bu yetkisini devredememektedir. Ancak genel kurul, hazırlanan finansal durum tablosunu doğrudan kabul

edilebildiği gibi reddetme imkânına sahiptir. Gereken hallerde finansal durum tablosunda değişiklik yapılması yönünde bir tercihte de bulunabilmektedir (İmregün, 2002: 416).

Finansal durum tablosu, kâr dağıtım kararından önce onaylamalıdır. Finansal durum tablosu onaylanmadan kâr dağıtımına karar verilmesi mümkün değildir. Çünkü kâr ve zarar hesabı onaylanan finansal durum tablosu üzerinden yapılmaktadır. Sonrasında hesaplanan tutara göre kâr payı dağıtılmasına karar verilmektedir. Şirket finansal tablolarında gerçeğe aykırı bilgilerin bulunması, finansal durum tablosunun kanun ya da şirket sözleşmesinde belirtilen şartlara aykırı olarak düzenlenmesi, şirket ortaklarının bilgi alma ve inceleme haklarının doğrudan ya da dolaylı bir şekilde engellenmesi gibi durumlarda kâr dağıtım kararı iptal edilebilecektir (Kaya, 2001: 336).

Finansal durum tablosunun onaylanmasında kanun özel bir yeter sayısı aramamaktadır. Ancak anonim şirketlerde sermayenin en az onda birine sahip ortaklarının talebi üzerine finansal durum tablosunun onaylanması, toplantı başkanının kararıyla, 1 ay sonraya bırakılabilmektedir (TTK madde 420). Kanun koyucu toplantının ertelenmesi için toplantı başkanının kararını şart koşmakla birlikte, başkan sermayenin en az onda birine sahip şirket ortaklarının talebini reddetme hakkına sahip değildir. Karar yalnızca şekli bir nitelik taşımaktadır. Erteleme kararı, finansal durum tablosuyla ilgili diğer kararları da etkilemektedir. Bu bakımdan finansal durum tablosuna yönelik onayının ertelenmesi halinde kâr dağıtım kararı da ertelenmelidir. Kâr dağıtımına ancak ertelenmiş toplantıda finansal durum tablosu onaylandıktan sonra karar verilebilecektir. Finansal durum tablosu düzenlenmeden ya da genel kurul tarafından onaylanmadan verilen kâr dağıtım kararları ise geçersiz kabul edilecektir (Yüksel, 1982: 62).

4. KÂR PAYI

Ortaklar, kanun ve esas sözleşme hükümlerine bağlı olarak anonim şirketin net dönem kârına katılma hakkına sahiptir (TTK madde 507/I). Esas sözleşmede özel hükümler bulunmaması durumunda; her bir ortak, sermaye payı için şirkete yaptığı ödeme oranında, şirket kârına katılmaktadır (TTK madde 508/I). Ortağın şirket kârına katılımı genel kurul tarafından verilen karara bağlı olarak kâr payı aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Kâr payı genel kurul tarafından dağıtılan bir tutar olmanın yanında anonim şirket ortaklarına sağlanmış bir hak niteliği de taşımaktadır. TTK kâr payını, nispi müktesep bir hak olarak düzenlemiştir. Diğer bir deyişle şirket sözleşmesi, yönetim kurulu ya da genel kurul kararlarıyla kâr payı hakkının özüne dokunulamamaktadır. Ancak gerekli şartların varlığı halinde ortakların kâr payı alma hakkı kısıtlanabilmektedir. Örneğin şirketin zarar açıklaması halinde ortaklara kâr payı dağıtılmayacaktır. Ancak alınacak bir genel kurul kararıyla şirketin hiç kâr payı dağıtmayacağı kararlaştırılamayacaktır.

Hak olarak kâr payının bir diğer özelliği, vazgeçilemez olmasıdır. Ortağın kâr payı hakkı, kanunla düzenlenmiştir. Ortak, bu hakkından kendi isteğiyle de olsa vazgeçme imkânından yoksundur. Sermaye miktarından bağımsız olarak her ortak kâr payı hakkını kullanabilmektedir. Hakkın sınırlanabilmesi vazgeçilebilir olduğu anlamına gelmemektedir (Tekinalp vd, 2014: 624; Pulaşlı, 2015, 1404; Yanlı, 1997: 210).

Kâr payının son özelliği ise şarta bağlı bir alacak olmasıdır. Kâr payı, genel kurul tarafından alınmış bir dağıtım kararına bağlı olarak elde edilmektedir. Genel kurul tarafından alınmış bir karar olmaksızın, ortakların şirketten kâr payı talebinde bulunması mümkün değildir. Ancak dağıtım kararından sonra ortaklar kâr payı hakkını talep edebilmektedir. Genel kurul bu yetkisini yalnızca içinde bulunulan döneme yönelik verebilmektedir. Kâr dağıtımına karar verme yetkisi ileriye dönük kullanılamamaktadır. Örneğin genel kurul önümüzdeki 3 yıl kâr payı dağıtılacağı yönünde bir karar almamaktadır.

Kâr payı dağıtım kararıyla birlikte şirket elde ettiği kârın bir kısmını paylaşmaktadır. Bu durum farklı menfaat gruplarının karşı karşıya gelmesine sebep olmaktadır. Kâr dağıtımında dikkate alınması gereken ilk menfaat grubu, şirketin kendisidir. Şirket açısından, kâr payı dağıtmak yerine yedek akçe ayrılması daha tercih edilebilir niteliktedir. Böylelikle ileride yaşanabilecek olumsuzluklara karşı önlem alınması, şirketin genişletilmesi, kredi almaksızın ekonomik bir kaynak oluşturulması mümkün olacaktır. İkinci menfaat grubu ise ortaklardır. Ortaklar, şirkete ekonomik menfaat elde etmek amacıyla katılmıştır. Sermayeye katılmalarının kâr payı ile ödüllendirilmesini istemektedirler. Kâr payı dağıtımında önem arz eden üçüncü menfaat grubu ise intifa hakkı ve intifa senedi sahipleri, kurucular, yönetim kurulu üyeleri ve çalışanlardan oluşmaktadır (Karayalçın, 1988: 127; Gürbüz Usluel, 2016: 121 vd.; Büberci Çiğçi ve İçöz Demirel, 2022: 46). Şirket yönetimindekiler, konumları dolayısıyla şirket kârından da yararlanmak istemektedirler. Birçok şirkette yöneticilerin kâra katılımı sözleşme ile düzenlenmiştir. Kâr payı dağıtımında bu üç menfaat grubu arasındaki denge ve ilişki dikkate alınmalıdır.

5. DAĞITILABİLİR KÂR

Kâr payı dağıtımında TTK madde 509 yol gösterici hüküm niteliğindedir. Düzenleme uyarınca anonim şirketler yalnızca net dönem kârı ve yedek akçelerden kâr payı dağıtabilmektedir (Yüksel, 1982: 81). Anonim şirket bunların her ikisini kullanarak kâr payı dağıtabileceği gibi yalnızca net dönem kârı ya da serbest yedek akçe kullanarak kâr payı dağıtabilir. Dolayısıyla anonim şirketlerin dönem kârı elde etmediği yıllarda da kâr payı dağıtması mümkündür (Badak, 2018: 62). Kâr payı dağıtımında kanunda sayılanlar dışında, farklı kaynakların kullanılması işlemi hukuka aykırı hale getirmektedir. Kanun koyucu kâr payı kaynaklarını sınırlayarak şirketin esas sermayesini korumak istemektedir. Nitekim esas sermaye şirketin gerek piyasadaki gücünü gerekse varlığını devam ettirebilmesi için önemli bir unsurdur. Kâr payı dağıtmak için esas sermayesini kullanan şirketler zayıflayacak ve sonunda iflas edebilecektir. TTK madde 376/III uyarınca esas sermayesinin üçte ikisini kaybeden anonim şirketlerde; genel kurul toplanamaz ya da toplanmasına rağmen eksik sermayenin tamamlanmasına veya kalan sermaye ile yetinilmesine karar veremezse şirket kendiliğinden sona erer.

Net dönem kârı ve serbest yedek akçeler, kâr payının kaynağını oluşturmaktadır ancak dağıtım, bunlara bağlı olarak hesaplanan dağıtılabilir kâr üzerinden gerçekleştirilmektedir. Dağıtılabilir kârın tespit edilebilmesi için öncelikle dönem kârı ve şirketin serbest yedek akçeleri toplanır. Sonra, kanuna dayalı ve ihtiyari tutarlar ve eğer varsa geçmiş dönem zararları tutardan çıkarılarak dağıtılabilir kâr hesaplanır (Yanlı, 2014: 8). Ancak kâr payının dağıtılabilmesi için şirket aktifler toplamının; şirketin borç, sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamından fazla olması şarttır (Yüksel, 1982: 84). Net dönem kârı ve serbest yedek akçeler dışında başka bir kaynaktan yapılan kâr payı dağıtımını sermayenin korunması ilkesine aykırıdır

(Tekinalp, 2010: 1688). Şirket kendi mal varlığından, sermayesinden ve harcama yeri belirtilmiş kanuni yedek akçelerden kâr payı dağıtma hakkına sahip değildir.

Dağıtılabilir kâr olarak hesaplanan tutar hem hukuk hem de muhasebe bakımından gerçekten var olmalıdır. Bu durum ise değerlendirilerek uygulanabilmektedir. Aksi bir davranış gerçek olmayan, hayali bir kârın tespit edilmesine ve dağıtım sonrasında şirket sermayesinin iade edilmesine sebep olacaktır (Pulaşlı, 2015: 1407). Yargıtay tarafından verilen istikrarlı kararlar uyarınca da gerçek olmayan kâra dayalı dağıtım kararında sorumluluk yönetim kuruluna aittir.

TTK uyarınca kâr payı dağıtımında kullanılacak bir kaynak olan serbest yedek akçeler, herhangi bir amaca özgülenmemiş olan yedek akçeler, bağlı yedek akçeler ise, kullanım amaçları önceden belirlenmiş ve ilgili amaca özgülenmiş yedek akçelerdir (Akbulak, 2012: 175). TTK madde 509/II'ye göre, hangi amaçla ayrıldığına bakılmaksızın tüm serbest yedek akçeler kâr payı dağıtımında kullanılabilir. Sözleşmede bulunmamasına rağmen genel kurul kararıyla ayrılan yedek akçeler de buna dahil kabul edilmektedir. Önemli olan ayrılan yedek akçelerin belirli bir amaca özgülenmesidir (Yanlı, 2014: 7).

Başlangıçta serbest yedek akçe olarak ayrılmamış olmakla birlikte esas sermayenin yarısını aşan tutardaki kanuni yedek akçeler serbest yedek akçeye dönüştürülmektedir (Tekinalp, 1979: 405; Altaş, 2010: 149). Anılan şekilde serbest yedek akçeye dönüştürülen tutarlar üzerinden kâr payı dağıtılması mümkündür. Sermayenin yarısını aşması sebebiyle kanuni yedek akçenin, serbest yedek akçeye dönüştürülerek ortaklara dağıtılması, sermayenin iadesi yasağı kapsamında da değerlendirilmemektedir (Yanlı, 2014: 13). Başlangıçta kanuni yedek akçe olarak tanımlansa da sonradan serbest yedek akçe halini alan diğer tutarlar da aynı şekilde kâr payı dağıtımında kullanılabilir.

6. PAY SAHİPLİĞİ VE KÂRA KATILIM

Kâr payı ortağın mal varlığından kaynaklanan ve değeri para ile ölçülebilen mali haklarından birisidir (Tekinalp vd., 2014: 615; Gürbüz Usluel, 2016: 90). Ortağı şirkete bağlayan en önemli bağlardan birisidir. Oransallık ilkesine göre hesaplanmaktadır. Bu nedenle ortağın elde edeceği kâr payını sermayeye katılım oranı belirlemektedir. Ortak, şirkete hangi oranda sermaye getirmişse, o oranda kâr payına hak kazanacaktır (Tekinalp vd., 2014: 626; Pulaşlı, 2015: 1269).

Kâr payı dağıtımında genel kurul, sermayeye katılım oranını dikkate almakla yükümlüdür (TTK madde 508/I). Sermayeye katılmakla kastedilen, ödenmiş sermayedir. Ortak sermaye taahhüdünü kısmen yerine getirmişse, kâr payından da bu nispette yararlanacaktır. Primli paylarda özel bir durum söz konusudur. Prim sermayeye eklenmediği için yapılan ödeme de sermayeye dahil değildir. Bu sebeple primli paylar, kâr payı hesabında dikkate alınmayacaktır. (Tekinalp vd., 2014: 627; Yıldız, 2004: 142). Sermayeye dahil olmayan ödemeler ise kâr dağıtımında dikkate alınmamaktadır. Ancak şirket sözleşmesine getirilecek bir hükümle, primli payların da kâr payından yararlanması sağlanabilecektir (Tekinalp vd., 2014: 627; Yıldız, 2004: 142).

Kâr dağıtımında yalnızca şirkete ödenmiş tutarın esas alınması eşit işlem ilkesinin bir sonucudur. Sermaye taahhüdünü kısmen yerine getiren pay sahipleri ile tamamen yerine

getirenler birbirinden ayrılmaktadır. Eşit miktarda ödemede bulunan ortaklar, kâra da eşit miktarda katılmaktadır. (Yıldız, 2004: 140). Ortaklar, sermayeye katılımları oranında aynı muameleye tabi tutulmaktadır (Akdağ Güney, 2014: 132). Esas sözleşme uyarınca çeşitli pay türleri için getirilen belirli imtiyazlar ya da haklar ile mevzuattaki özel düzenlemelerden kaynaklanan durumlar eşit işlem ilkesinin istisnasını oluşturabilmektedir. Ortaklar, bazı hallerde kâr payının eşit işlem ilkesine göre dağıtılmasını talep etmekten vazgeçebilmektedir. Ancak ortaklar kendi isteğiyle bu hakkından genel ya da ileriye dönük olarak feragat edememektedir (Eminoğlu, 2015: 84).

7. KÂR PAYI DAĞITIM SÜRECİ

7.1. Kâr Payı Dağıtım Kararı

Kâr payı dağıtımında karar verme yetkisi şirket genel kuruluna aittir. Ancak kâr dağıtımına karar verilmesi için öncelikle yönetim kurulu tarafından bir teklifinin hazırlanması şarttır. Daha sonra bu teklif genel kurula sunulmalıdır (TTK madde 437/I). Yönetim kurulu tarafından hazırlanan kâr payı dağıtım teklifi, genel kurul toplantısından en az on beş gün önce şirketin merkez ve şubelerinde pay sahiplerinin incelemesine uygun şekilde hazır bulundurulmalıdır (TTK m. 437/I). Kâr dağıtım kararı, teklifle birlikte mali belgeler, hesaplar ve finansal tablolar da dikkate alınarak genel kurul tarafından verilmelidir (Ateşşaoğlu, 2012: 79).

Kâr payı dağıtım teklifinin düzenlenmesi şart olmakla birlikte, genel kurul kâr payı dağıtım yetkisini serbestçe kullanabilmektedir. Diğer bir deyişle genel kurul, kâr payı dağıtım teklifiyle bağlı değildir (İmregün, 1989: 294; Çelikboya, 2021: 298). Kâr payı dağıtımından vazgeçebileceği gibi, farklı bir oranda kâr payı dağıtılmasına da karar verebilir. Ancak yönetim kurulu tarafından verilen kâr payı dağıtım teklifinin doğrudan kabul edilmesi de mümkündür. Bu durumda ayrı bir kâr payı dağıtım kararı alınmasına ihtiyaç duyulmamaktadır. Genel kurul teklifi onaylayarak kâr dağıtımına geçebilir. Yönetim kurulu herhangi bir kâr payı dağıtım teklifi hazırlamamışsa, genel kurul kendisi bir karar alarak uygulayacaktır (Çelikboya, 2021: 298). Kâr dağıtım teklifinin hazırlanmaması genel kurul kararı üzerinde olumsuz bir etkiye sahip değildir. Ancak yönetim kurulu teklifin hazırlanmaması sebebiyle sorumlu tutulabilecektir.

Kâr payı dağıtım yetkisi genel kurulun devredilemez yetkilerinden birisidir (TTK madde 408/II-d). Ancak kâr payı dağıtımına karar verdikten sonra, kâr payı dağıtımının yöntemi ve zamanını belirleme yetkisi yönetim kuruluna devredilebilir (Kayar, 2003: 466; Ünal, 2005: 300; Canözü, 2015: 92). Yönetim kurulu, kendisine devredilen yetkiyi kâr dağıtım kararını değiştirici ya da erteleyici şekilde kullanma imkanına sahip değildir (Pulaşlı, 2015: 1408) Yargıtay'ın kararları da bu yöndedir. Örneğin Yargıtay 11. Hukuk Dairesi tarafından verilen 24.05.2011 tarihli ve 14123/5738 sayılı karara göre yönetim kurulu kendisine verilen yetkiyi kâr payı dağıtımını ortadan kaldırıcı veya erteleyici amaçla kullanamaz. Yönetim kurulu, yalnızca kâr payı dağıtımının tarih ve şeklini belirleyebilir.

Kâr payı dağıtım kararı, genel kurul tarafından kanunlar ve esas sözleşme hükümleri dikkate alınarak verilmelidir. Aksi bir tutum, genel kurul kararının iptalini gerektirecektir. Kâr payı dağıtımını düzenleyen esas sözleşme hükümleri, kanunun emredici hükümlerine ve kâr payının niteliğine uygun olmalıdır (Birsell, 1998: 137). Esas sözleşmede kâr payı dağıtımına

yönelik hüküm bulunmuyorsa, genel kurul kararını kanunlara uygun şekilde ve serbestçe vermelidir.

7.2. Kâr Payı Dağıtım Kararının Hükümsüzlüğü Ve İptali

Genel kurul kararları belirli şartların gerçekleşmesi halinde yokluk, hükümsüzlük ya da iptal edilebilirlik yaptırımlarından birisine tabi tutulabilmektedir (Moroğlu, 2012: 23; Pulaşlı, 2013: 895). Genel kurul kararlarının yokluğuna yönelik TTK'da özel hüküm bulunmamaktadır. Buna göre bir genel kurul kararının yokluğu durumunda genel hükümlere başvurulmalıdır. Hükümsüzlük halleri ise TTK madde 447'de düzenlenmiştir. Şirketin temel yapısını bozan ya da sermayenin korunmasına aykırı nitelik taşıyan kâr dağıtım kararları geçerli sayılmayacaktır (TTK madde 447/I-c). Benzer şekilde genel kurulun kâr dağıtım yetkisini devretmesi, kanuni yedek akçe ayırmaksızın dağıtım kararı alması, kâr elde etmeksizin kâr payı dağıtmak istemesi hallerinde alınan kararlar geçersiz kabul edilebilecektir (Tekinalp, 2010: 1683).

Genel kurul kararlarının iptali, TTK madde 445'de düzenlenmiştir. Alınan kararın kanun, esas sözleşme ya da dürüstlük kuralına aykırı olması halinde, üç ay içerisinde genel kurul kararının iptali şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinden istenebilecektir (TTK madde 445). Dava konusu genel kurul kararları hüküm verilene kadar geçerliliğini koruyacaktır (Moroğlu, 2012: 24).

Ortaklar, genel kurulun kâr dağıtımına ya da dağıtmama kararına karşı iptal başvurusunda bulunabilir (Erem, 1969: 180). Ancak genel kurulun kâr payı dağıtımına yönelik hiç karar almaması halinde mevcut olmayan bir genel kurul kararı iptal edilemeyecektir. İptal davası, yalnızca verilmiş bir genel kurul kararına bağlı olarak açılabilir. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi de 10.01.2019 tarih ve 698/224 sayılı kararında bu yönde hüküm kurmuştur.

Haklı bir nedene dayanmaksızın kâr payının dağıtılmadığı ya da yetersiz miktarda dağıtıldığı şirketlerde azınlık paya sahip ortaklar, verilen kararın iptalini talep edebileceği gibi şirketin haklı nedenle feshini isteme hakkına sahiptir. Özellikle kâr dağıtımına yönelik karar alınmayan şirketlerde bu yola başvurmak zorunlu bir hal alabilmektedir (Aker, 2016: 114). Ancak her iki ihtimalde de davanın açılabilmesi için kâr dağıtmama ya da yetersiz miktarda kâr dağıtılmasına yönelik uygulamanın bir süredir devam ediyor olması gerekmektedir (Tekinalp, 2013:503; Nomer Ertan, 2014: 427). Yalnızca bir ya da birkaç yıldır kâr payının dağıtılmaması, şirketin feshini haklı hale getirmemektedir.

Kâr payı hakkı ancak genel kurul tarafından verilmiş hukuka uygun bir karara bağlı olarak alacak hakkına dönüşmektedir. Kâr dağıtımına yönelik genel kurul kararının hukuka aykırı nitelik taşıması sebebiyle iptal edilmesi, kâr payı dağıtımını da geçersiz hale getirecektir. Bu durum ortakların iptal edilmiş karara bağlı olarak kâr payının ödenmesini talep etme imkânını ortadan kaldıracaktır (Arslanlı, 1959: 202; Bilgin, 1982: 38). Şirket de iptal edilmiş genel kurul kararına bağlı olarak kendiliğinden kâr payı dağıtamaz. Kâr payının dağıtılabilmesi için yeni bir dağıtım kararı alınmalıdır (Kayar, 2003: 469; Moroğlu, 2012: 282).

Şirket ortakları genel kurul dışında açacakları bir dava ile kâr payının dağıtımını isteme hakkına sahip değildir. Her ne kadar kâr payı dağıtılmaması yönünde alınmış bir genel kurul kararı, gerekli şartların varlığı halinde, iptal edilebilecek olsa da mahkeme talep üzerine ya da kendiliğinden kâr payı dağıtımına karar verme imkânına sahip değildir. Yargıtay 11. Hukuk

Dairesi'nin 16.12.2019 tarihli ve 1697/8221 sayılı kararında da mahkemenin genel kurul yerine geçerek kâr dağıtım kararı veremeyeceği açıkça hüküm altına alınmıştır. Anılan durumun tek istisnası şirketin feshi davasıdır. Şirketin feshi davasında hâkim, TTK madde 531 uyarınca "... fesih yerine, davacı pay sahiplerine, paylarının karar tarihine en yakın tarihteki gerçek değerlerinin ödenip davacı pay sahiplerinin şirketten çıkarılmalarına veya duruma uygun düşen ve kabul edilebilir diğer bir çözüme karar verebilir". Dolayısıyla açılan bir fesih davasında mahkeme, gerekli görmesi halinde, kâr payı dağıtımına karar verme imkânına sahiptir. Ancak önemle belirtilmesi gerekir ki bu davacıya tanınmış seçimlik bir hak değildir. Dava sonucunda mahkeme kâr payı dağıtımını yerine başka bir tedbire hükmedebileceği gibi doğrudan şirketin feshine ya da davayı açan ortak ya da ortakların şirketten çıkarılmasına karar verebilir.

7.3. Birinci Ve İkinci Kısım Kâr Payı Dağıtımı

TTK madde 519/II-c'ye göre ortaklara ödenecek tutar, kâr payı dağıtım oranına bağlı olarak sınıflandırılmaktadır. Ortaklara %5 oranında ödenecek kâr payına birinci kısım kâr payı denilmektedir. Dağıtılacak kâr payının bu oranın üzerinde olması halinde ilk olarak %5 tutarında kâr payı ödenmeli, sonrasında kârdan pay alacak kişilere ödenecek tutarın %10'u genel kanuni yedek akçe olarak ayrılmalı ve sonrasında ikinci kısım kâr payı ödenmelidir. Ancak her iki halde de kâr payının dağıtılabilmesi için öncelikle TTK m. 519/I hükmü uyarınca şirketin yıllık kârının %5'i, sermayenin %20'sine ulaşıncaya kadar birinci tertip kanuni yedek akçeye ayrılmalıdır. Birinci tertip kanuni yedek akçe ayrılmaksızın kâr payı ödemesinde bulunulamaz. Ayrılan kanuni yedek akçe miktarı, şirket sermayesinin %20'sini aşan şirketler ise bu halin istisnasını oluşturmaktadır. Ancak bu sınıra ulaşılsa da TTK madde 519/II uyarınca:

"a) Yeni payların çıkarılması dolayısıyla sağlanan primin, çıkarılma giderleri, ifta karşılıkları ve hayır amaçlı ödemeler için kullanılmamış bulunan kısmı,

b) Iskat sebebiyle iptal edilen pay senetlerinin bedeli için ödenmiş olan tutardan, bunların yerine verilecek yeni senetlerin çıkarılma giderlerinin düşülmesinden sonra kalan kısmı"

anonim şirketler tarafından birinci tertip kanuni yedek akçe olarak ayrılmaya devam edilmelidir.

Kanunun ifadesine bağlı olarak, %5 oranında kâr payı dağıtımının zorunlu olduğu yönünde görüşler bulunmaktadır (Tekinalp, 2014: 623; Bahtiyar, 2016, 292). Ancak açıkça görüleceği üzere TTK madde 519, zorunlu bir kâr payı oranı belirlememektedir. Kanuni zorunluluk, %5'in üzerinde kâr payı dağıtımını halinde şirketin yedek akçe yükümlülüğüne yöneliktir (Yanlı, 2014: 19; Gürbüz Usluel, 2016: 94). Şirket kâr payı oranını belirlemekte serbesttir. Belirlenen oran %5'in üzerinde ise kalan kısım, ikinci tertip kanuni yedek akçeler ayrıldıktan sonra dağıtılacaktır. Şirketin %5 ve altında kâr payı dağıtmaya karar vermesi halinde ise tek bir dağıtım yapılacaktır. Tekrar yedek akçe ayrılması gerekmeyecektir.

Birinci kısım kâr payı dağıtımında sınır %5 olarak belirlenmekle birlikte hangi tutarın esas alınacağı açık değildir. Öğretide mesele tartışmalı bir nitelik taşımaktadır. Ağırıkta olan görüşe göre, kâr payı şirkete ödenen sermayeye göre belirlendiği için kanunda ifade edilen sınır, ödenmiş sermayenin %5'i olarak kabul edilmelidir. Böylelikle hem TTK madde 511 ve madde

519 hükümleri uyumlu hale gelecek hem de kâr payı kanunun amacına uygun şekilde dağıtılacaktır. Bu görüş ayrıca kâr payının ödenmiş sermayenin bir karşılığı olarak kabul edildiği anlamına gelmektedir (Yanlı, 2014: 11; Canözü, 2015: 115). Ancak diğer bir görüşe göre ise %5'lik oran, dağıtılabılır kâr payı üzerinden hesaplanmalıdır. Karşıt görüş uyarınca kanun koyucu şirketi korumayı amaçlamaktadır. Yüksek kârlılığa sahip şirketler öncelikle birinci tertip kâr payını ayıracak ve kalan kârın %5'ini dağıtacaktır. Daha yüksek miktar teşkil eden ikinci kısım kâr payı ise ancak ikinci tertip kanuni yedek akçeler ayrıldıktan sonra taraflara dağıtılacaktır (Karşlıoğlu, 2019: 213). Diğer bir deyişle yüksek miktarda kâr payı dağıtmak için öncelikle yüksek miktarda kanuni yedek akçenin ayrılması amaçlanmıştır. Anılan görüşler karşısında kesin bir fikir birliğinden söz etmek mümkün değildir. Teoride iki farklı görüş de kendisine yer edinmiş durumdadır. Konunun ele alındığı bir yargı kararına ise rastlanılmamaktadır.

Meselenin çözümü için Sermaye Piyasası Kanunu (SPK) uygulamasından yararlanılması mümkündür. Öncelikle, kâr payı dağıtımı SPK madde 19'da düzenlenmiştir. Kanun maddesinde kârın dağıtılma şekli belirtilmiş olmakla birlikte, %5 oranındaki birinci kısım kâr payı ele alınmamıştır. SPK tarafından düzenlenen II-19.1 sayılı Kâr Payı Tebliği'ne göre ise birinci kısım kâr payı dağıtımı TTK'ya uygun şekilde yapılmalıdır. Mesele SPK düzenlemelerinden ziyade uygulamada daha net şekilde açıklığa kavuşmaktadır. Halka açık şirketlerin kâr payı dağıtım tabloları incelendiğinde, birinci kâr payına yönelik %5'lik sınırın ödenmiş sermayeye göre belirlendiği görülmektedir. Kanaatimizce SPK'nın hükümleri ve uygulamaları, halka açık olmayan TTK'ya tabi şirketler için doğrudan bir yükümlülük oluşturmasa da birinci kısım kâr payı açısından örnek teşkil etmektedir. Dolayısıyla TTK'ya tabi halka açık olmayan şirketlerde de birinci kısım kâr payının hesabında ödenmiş esas sermaye tutarı dikkate alınmalıdır.

Genel kurul birinci kısım kâr payını dağıtıttıktan ve kârdan pay alacak diğer kişilere dağıtılacak tutarın %10'u ikinci tertip kanuni yedek akçe olarak ayırdıktan sonra ikinci kısım kâr payını dağıtılabilecektir (TTK madde 519/II-c). Genel kurulun kâr dağıtımına yönelik kararı %5 ve altında ise ikinci kısım kâr payı dağıtımı yapılmayacaktır (Kayar, 2003: 477). Ancak yüksek kârlılığa sahip şirketler finansal tablolarının imkân vermesi halinde, iyi niyet kurallarına aykırı şekilde ikinci kısım kâr payı dağıtımından kaçınmamalıdır (Karayalçın, 1988: 134). Aksi bir tutum şirketin feshi davası için geçerli bir dayanak oluşturacaktır. İkinci kısım kâr payı dağıtımı yerine dürüstlük ve iyi niyet kurallarına uygun olarak olağanüstü yedek akçe ayrılması ise bu dayanağı ortadan kaldıracaktır (Canözü, 2015: 121).

7.4. Kârın Ödenebilir Hale Gelmesi

Genel kurul tarafından kâr dağıtım kararının alınmasıyla birlikte kâr payı hakkı bir alacak hakkına dönüşmektedir ve şirket borçlu hale gelecektir (Arslanlı, 1959: 212; Bozgeyik, 2000: 121) Ancak kâr payı dağıtımının kararlaştırılması, kârın ortaklar tarafından talep edilebilmesi için yeterli değildir. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 10.06.1999 tarihli ve 233/3872 sayılı örnek teşkil eden kararı uyarınca yalnızca ödeme tarihi gelen kâr payı tutarı ortaklar tarafından talep edilebilir. Ödeme tarihi henüz gelmemiş bir kâr dağıtım kararı, ortağın talepte bulunmasına imkân sağlamamaktadır.

Kâr payının ödeme tarihi genel kurulun kararına bağlı olarak değişebilmektedir. Öncelikle genel kurul ödeme için herhangi bir tarih belirtmeyebilir. Bu durumda, kâr payı

kararla birlikte ödenebilir hale gelecektir. (Tekinalp vd., 2014, 630). Böylelikle ödeme tarihi ile karar tarihi aynı olacaktır. Diğer bir ihtimal ise genel kurulun kâr dağıtımını için bir tarih belirlemesidir. Böylelikle, karar ve ödeme tarihleri birbirinden ayrılacaktır (Gürbüz Usluel, 2016: 191). Kâr payı karardan sonra belirlenen tarihte ödenecektir.

Genel kurulun, ileri bir tarihte toplanarak dağıtım tarihini belirleyeceğine karar vermesi de mümkündür. Bu karar uyarınca genel kurul daha sonra toplanarak ödeme tarihini kararlaştıracaktır. Toplanılmasına rağmen ödeme tarihinde uzlaşılabilmesi ya da toplanılamaması halinde ise kâr payı, ilgili hesap döneminin son günü kendiliğinden ödenmesi gerekli hale gelecektir (Yasaman, 1992: 192; Bozgeyik, 2000: 144; Pulaşlı, 2015: 1418; Gürbüz Usluel, 2016: 193).

Son ihtimal ise dağıtım tarihini belirleme yetkisinin devredilmesidir. Genel kurul alacağı kararla bu yetkisini yönetim kuruluna devredebilir (Tekinalp vd., 2014: 630; Ünal, 1999: 300; Bozgeyik, 2000: 1444; Kayar, 2003, 4666; Gürbüz Usluel, 2016: 193). Karar sonrasında yönetim kurulu, toplanarak uygun bir ödeme tarihi belirleyecektir. Yönetim kurulu, zamanında toplanarak karar alamazsa, kâr payı hesap döneminin son günü ödenmesi gerekli hale gelecektir (Yasaman, 1992: 192; Bozgeyik, 2000: 144; Pulaşlı, 2015: 1418; Gürbüz Usluel, 2016: 193). Bu kapsamda önemle belirtmek gerekir ki devredilen yetki dağıtım kararı sonrasında ödeme tarihinin belirlenmesine yöneliktir. Nitekim kâr payı dağıtım kararı yalnızca genel kurul tarafından verilebilir.

8. HAK SAHİPLİĞİ

Kâr payı şirket ortaklarına payları oranında dağıtılmaktadır. Her bir ortak bu imkândan yararlanma imkânına sahiptir. Ancak şirkete yeni giren ya da şirketten ayrılan ortakların kâra katılıp katılamayacağı, hangi kâra ortak olup hangi kârdan yararlanamayacağı açık değildir. TTK'da da meselenin çözümüne yönelik hüküm bulunmamaktadır.

Doktrinde, sorunun “*Kıst-el-yevm*” kuralı ile çözülmesi önerilmektedir (Aytaç, 1998: 48; Tekinalp vd., 2014: 627; Gürbüz Usluel, 2016: 156). Aslen iş hukukunda geçerli olan bir kural olmakla birlikte “*çalışılmayan günler için maaş ödenmez*” anlamına gelmektedir. Kâr payı dağıtımına uygulanacak olursa; ortak yalnızca sermaye taahhüdünü şirkete ödediği tarihten itibaren kâr payına hak kazanacaktır. Ödenmesi taahhüt edilen ancak henüz sermayeye eklenmeyen tutar, kâr payı hesabında dikkate alınmamalıdır (Aytaç, 1998: 48; Tekinalp vd., 2014: 627; Gürbüz Usluel, 2016: 156). Payı sonradan edinen ortağın kâr payı sermaye artırımında pay bedelini şirkete ödediği, payın devri halinde ise devri gerçekleştirdiği tarihten başlayarak hesap dönemi sonuna kadar geçen süreyle orantılı olarak hesaplanmalıdır (İmregün, 2002: 432). Şirket sözleşmesinde hak sahipliğine yönelik farklı kurallar da getirilebilir (Tekinalp vd., 2014: 627). Şirket sözleşmesinde hüküm bulunan hallerde kâr payı bu kurallara göre dağıtılacaktır.

Önemle belirtmek gerekir ki açıklamalar halka açık şirketler için geçerli değildir. Halka açık şirketlerde 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kâr payının, dağıtım tarihinde tüm paylara, ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılmasını zorunlu kılmaktadır. Aksine bir tutum, hisselerin hızlı şekilde el değiştirdiği borsada etkin fiyat ortamının oluşmasına engel olacaktır (Manavgat: 2013, 509). Sermaye Piyasası Kanunu madde

19/III hükmü emredici niteliktedir. Şirket sözleşmesiyle başka bir dağıtım yönteminin belirlenmesi mümkün değildir.

9. ZAMANAŞIMI

Kâr payı dağıtımında önem arz eden hususlardan bir diğeri ise genel kurul kararı sonrasında alacak hakkına dönüşen tutarın zamanaşımıdır. TTK, kâr payı için özel bir zamanaşımı süresi öngörmemiştir. Bu sebeple kâr payı dağıtımında 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu madde 147 hükmü uygulanabilecektir (Tekinalp vd., 2014: 631; Pulaşlı 2015: 1418, Bahtiyar, 2016: 290; Gürbüz Usluel, 2016: 194). “*Bir ortaklıkta, ortaklık sözleşmesinden doğan ve ortakların birbirleri veya kendileri ile ortaklık arasındaki; bir ortaklığın müdürleri, temsilcileri, denetçileri ile ortaklık ve ortaklar arasındaki...*” alacaklar için zamanaşımı beş yıldır (TBK madde 147). Ortak, süresi içerisinde kâr payının ödenmesini talep etmelidir (Tekinalp vd., 2014: 631; Pulaşlı 2015: 1418, Bahtiyar, 2016: 290; Gürbüz Usluel, 2016: 194).

Yargıtay da kâr payının 5 yıl içerisinde ödenmesi gerektiği yönünde karar vermektedir. Ancak zamanaşımının başlangıç tarihi hususunda bir uzlaşmamıştır. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 02.10.1992 tarihli ve 5033/9419 sayılı kararına göre başlangıç tarihinin tespitinde kâr dağıtım kararının alındığı tarih esas alınmalıdır Süre, genel kurul kararıyla birlikte başlamaktadır. Ancak aynı dairenin 10.11.1994 tarihli ve 4615/8376 sayılı kararına göre ise zamanaşımı, tutarın ödenmesi gerekli hale geldiği tarihten başlamaktadır. Dolayısıyla Yargıtay'ın zamanaşımının başlayacağı tarihe yönelik istikrarlı bir görüşünden bahsetmek mümkün değildir. Doktrindeki genel görüş ise, kâr payı zamanaşımının ödeme tarihinden itibaren işlemeye başlayacağı yönündedir (Tekinalp vd., 2014: 631; Kendigelen ve Çonkar, 2013: 220; Canözü, 2015).

Kâr payında zamanaşımına yönelik bir diğer husus ise 12.06.1933 tarihli ve 2308 sayılı Şirketlerin Müruru Zamana Uğrayan Kupon Tahvilat ve Hisse Senedi Bedellerinin Hazineye İntikali Hakkında Kanun'dur. Geçersiz hale gelen bu düzenleme uyarınca, zamanaşımına uğrayan kâr payı üç ay içerisinde hazineye devredilmelidir. Uzun süredir eleştirilmekte olan ilgili kanun, Anayasa Mahkemesinin 2019 yılında aldığı bir karar ile iptal edilmiştir. Böylelikle zamanaşımına uğrayan kâr payı tutarının hazineye devrine yönelik zorunluluk ortadan kalkmıştır. Zamanaşımına uğrayan kâr payı alacağı eksik borç halini alacaktır. Şirket istemesi halinde borcu ödeyebilecektir. Ancak alacaklının borcun ödenmesini talep etme imkânı ortadan kalkacaktır.

10. SONUÇ

Kârın kanuni düzenlemelere uygun olarak ortaklara dağıtılması tüm şirketler için olduğu kadar anonim şirketler için de önem taşımaktadır. Anonim şirket elde ettiği kârı şirket bünyesinde tutabilir ya da kâr payı olarak dağıtabilir. Şirket her iki durumda da TTK ve TMS hükümlerine göre hareket etmekle yükümlüdür. Hukuka aykırı davranışlarda bulunulması şirketin ve yönetim kurulu üyelerinin sorumlu tutulmasına sebep olacaktır.

Hukuka uygun bir kâr dağıtımından söz edebilmek için öncelikle kârın TMS çerçevesinde doğru olarak hesaplanması gerekir. Kâr payı dağıtımına esas alınacak kâr; finansal durum tablosuna göre belirlenecek olan ticari kârdır. Vergi hukukuna ait düzenlemeler ve mali

bilanço esas alınarak hesaplanan mali kâr ise anonim şirketlerde kâr payı dağıtımını için kullanılamamaktadır. Aksi bir durum kâr dağıtım kararını hukuka aykırı hale getirecektir.

TTK, ticari kârın hesaplanmasında “bilanço”nun kullanılmasını öngörmesine rağmen, TTK madde 514 uyarınca, bu ifade finansal tablolarını standartlara göre hazırlama yükümlülüğüne sahip işletmeler bakımından finansal durum tablosu olarak anlaşılmalıdır. Finansal durum tablosu gerek TTK gerekse TMS ilkelerine uygun ve gerçeği yansıtacak şekilde hazırlanmalıdır. Şirket kârının hesaplanmasında kullanılan bu tablo olağan genel kurul toplantısından en az on beş gün öncesinde şirketin merkez ve şubelerinde pay sahiplerinin incelemesine açık şekilde hazır bulundurulmalıdır. Aksi halde kâr payı dağıtımını geçersiz sayılabilecektir. Tabloları hazırlama yükümlülüğü şirketin yönetim kuruluna aittir. Tablonun hukuka aykırı nitelik taşıması halinde buna bağlı olarak alınacak kâr payı dağıtım kararı da geçersiz hale gelecektir. Bu durumu önlemek isteyen kanun koyucu sermaye piyasasında faaliyet gösteren ya da sermaye piyasasında faaliyet göstermemekle birlikte belirli hadleri aşan şirketler için bağımsız denetimi zorunlu hale getirmiştir. Belirlenen hadleri aşan anonim şirketlerin finansal tabloları, bağımsız denetime tabidir.

Finansal durum tablosu ile kâr payı dağıtımını doğrudan ilgilidir. Kâr payının dağıtılabilmesi için öncelikle finansal durum tablosunun genel kurulda onaylanması gerekir. Ancak sermayenin en az onda birine sahip ortakların talebiyle, finansal durum tablosunun onaylanmasına yönelik karar bir ay sonra bırakılabilmektedir (TTK madde 420). Bu durumda kâr payı dağıtım kararı da bir ay sonra bırakılmış olacaktır. Ortaklar bir ay sonra belirlenen yer ve saatte tekrar toplanarak öncelikle finansal durum tablosunu onaylamalı sonrasında kâr payı dağıtımını kararlaştırmalıdır. Finansal durum tablosu düzenlenmeden ya da onaylanmadan verilen kâr dağıtım kararları geçersizdir.

Finansal durum tabloları gibi kâr payı da genel kurul tarafından alınacak bir karar aracılığıyla dağıtılacaktır. Genel kurul, dağıtım kararı verme yetkisini yönetim kurulu ya da diğer bir gruba devretme hakkına sahip değildir. Ortaklar genel kurul tarafından alınan dağıtım kararı ile birlikte kâr payına katılabilmektedir. Dolayısıyla kâr payı hem ortaklara dağıtılan bir tutar hem de anonim şirket ortaklarına tanınmış bir hak niteliği taşımaktadır. Ortak kâr payı hakkından vazgeçemez. Ancak çeşitli durumlarda bu hakkın sınırlandırılabilmesi mümkündür.

Genel kurulun dağıtım kararı üzerine şirket, dağıtılabilir kârın bir kısmını ya da tamamını ortaklar ve diğer ilgililer ile paylaşabilmektedir. Anonim şirketin dağıtılabilir kârı; net dönem kârı ve serbest yedek akçelerden oluşmaktadır. Şirket ister bunlardan birisi isterse her ikisi birden kullanarak kâr payı dağıtımını yapabilir. Ancak her iki durumda da dağıtılabilir kârın hukuk ve muhasebe bakımından gerçek olması şarttır. Bir amaca özgülenmiş bağlı yedek akçeler ise kâr payı dağıtımında kullanılamamaktadır.

Değerleme ilkelerine uyulmaksızın hesaplanan dağıtılabilir kâr, gerçek kabul edilmemektedir. Gerçek olmayan kâra göre yapılan dağıtım kararında sorumluluk yönetim kuruluna aittir. Buna bağlı olarak kâra katılan haksız ve kötü niyetli kişiler elde ettikleri tutarı iade etmekle yükümlüdür. Kârın dağıtılabilir kâr dışında bir kaynaktan dağıtılması sermayenin korunması ilkesine aykırı nitelik taşıyacak ve hukuka aykırı kabul edilecektir.

Kâr payından ortaklarla birlikte diğer şartların varlığı halinde intifa hakkı ve intifa senedi sahipleri, kurucular, yönetim kurulu üyeleri ile çalışanlar da yararlanabilecektir. Ancak

TTK asıl olarak ortakların kâr payına katılmasını düzenlemektedir. Her bir ortak sermayeye katılım oranı dikkate alınarak kâr dağıtımından yararlanacaktır. Taahhütte bulunmakla birlikte sermayeye henüz katılmamış kişi ve tutarlar kâr payı dağıtımında dikkate alınmayacaktır. Benzer şekilde primli paylar da kâr payı hesabına dahil edilmeyecektir.

Genel kurul tarafından hukuka uygun şekilde alınan kâr payı dağıtım kararı sonucunda ortaklar kâra katılabilecektir. Ancak genel kurul kararının yok hükmünde sayılması, butlanına karar verilmesi ya da iptal edilmesi halinde bu karara bağlı olarak kâr payı dağıtımını da kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Kararın sonrasında genel kurulun tekrar toplanarak kâr payı dağıtımına karar vermesi gerekmektedir. İptal kararı veren mahkeme, genel kurulun yerine geçerek ilgili anonim şirkette kâr payı dağıtılmasına karar verme yetkisine sahip değildir. Bu durumun tek istisnası anonim şirketin feshi davasıdır. Anonim şirketin feshi davasında mahkeme, gerekli gördüğü hallerde şirketi feshetmek yerine uygun gördüğü başka bir önlemi alma imkânına sahiptir. Dolayısıyla anonim şirketin feshi davasında mahkeme, genel kurul yerine geçerek kâr payı dağıtımına karar verebilir. Ancak önemle belirtmek gerekir ki fesih davasında mahkeme davacının talebinden bağımsız şekilde karar vermektedir. Açılan dava sonucunda şirket feshedilebileceği gibi kâr payı dağıtımını yerine davacının ortaklıktan çıkarılması yönünde bir karar da verilebilir.

Hukuken geçerli ve iptal edilmemiş bir genel kurul kararı sonrasında kâr payı dağıtımına geçilmektedir. TTK madde 519 uyarınca kâr payı dağıtılabilmesi için öncelikle yıllık kârın %5'i sermayenin %20'sine ulaşınca kadar birinci tertip yedek akçe ayrılmalıdır. Sonrasında kâr payı, dağıtım oranına bağlı olarak ikiye ayrılmaktadır. Ortaklara ödenecek %5 ve altındaki kâr payına birinci kısım kâr payı, %5'in üzerinde dağıtılacak kâr payına ise ikinci kısım kâr payı denilmektedir. Şirketin %5'in üzerinde bir kâr payı kararlaştırması halinde öncelikle birinci tertip kanuni yedek akçe ayrılır. Ardından %5 oranında birinci kısım kâr payı dağıtılır. Sonrasında diğer kişilere dağıtılacak tutarın %10'u ikinci tertip kanuni yedek akçe olarak ayrılır. İkinci tertip kâr payı ancak bunlardan sonra dağıtılabılır. O halde sırasıyla birinci tertip kanuni yedek akçe ayrılmadan, %5 oranında birinci tertip kâr payı dağıtılmadan ve ikinci tertip kanuni yedek akçe ayrılmadan ikinci kısım kâr payı dağıtılamaz. Şirketin %5 ve altında bir kâr payı dağıtımına karar vermesi halinde ise ikinci tertip kanuni yedek akçe ayrılmasına gerek görülmemektedir. Birinci tertip kanuni yedek akçe ayrıldıktan sonra %5 ve altındaki oranda kâr payı ödenerek dağıtım tamamlanacaktır.

TTK birinci kısım kâr payına yönelik %5 sınırı getirmesine rağmen bu sınırın neye göre belirleneceği açık değildir. Konuya yönelik yargı kararı da bulunmamaktadır. Teoride ise iki farklı görüş öne çıkmaktadır. Bunlardan ilkinde göre hesaplama esas sermaye dikkate alınarak yapılmalıdır. İkinci görüşe göre ise dağıtılabılır kâr payı üzerinden hesaplamada bulunulmalıdır. Çalışmamız kapsamında her ne kadar TTK esas alınsa da meselenin çözümü için SPK uygulamasından yararlanılması mümkündür. Halka açık şirketlerin kâr payı dağıtım tabloları incelendiğinde, birinci kâr payına yönelik %5'lik sınırın ödenmiş sermayeye göre belirlendiği görülmektedir. Kanaatimizce SPK'nın hükümleri ve uygulamaları, halka açık olmayan TTK'ya tabi şirketler için doğrudan bir yükümlülük oluşturmasa da birinci kısım kâr payı açısından örnek teşkil etmektedir. Dolayısıyla TTK'ya tabi halka açık olmayan şirketlerde de birinci kısım kâr payının hesabında ödenmiş esas sermaye tutarı dikkate alınmalıdır. Ancak meselenin açığı kavuşturulması için SPK'ya tabi şirketler bakımından konunun tartışıldığı çalışmalar yapılmasına da ihtiyaç bulunmaktadır. Bu çalışmalar, birinci kısım kâr payının hesaplanması konusunda netlik sağlayarak ilgili mevzuatın daha kapsamlı bir şekilde

açıklanmasını sağlayabilecektir. Böylelikle birinci kısım kâr payı sınırının hesaplanmasında yaşanan belirsizlik giderilebilecektir.

Kâr dağıtımına karar verilmesi ile birlikte kâr payı hakkı alacak hakkına dönüşmektedir. Ancak dağıtım kararı muaccel hale gelmedikçe ortaklar bu haklarını talep edememektedir. Genel kurul dağıtım kararında kâr payının muaccel hale geleceği tarihi kendisi belirleyebileceği gibi bir tarih belirtmeyebilir. Kararda ödeme tarihi belirtilmişse kâr payı belirtilen tarihte ödenmelidir. Hiçbir tarihten söz edilmemişse kâr, dağıtım kararıyla birlikte muaccel hale gelişir. Bu iki halin dışında ödeme tarihini belirleme yetkisi yönetim kuruluna ya da başka bir genel kurul toplantısına bırakılabilir. Her halükârda kâr payı, ilgili hesap döneminin son günü muaccel hale gelir. Ödeme tarihinden 5 yıl geçmekle birlikte ise kâr payı zamanaşımına uğramıştır. Artık hak sahibi tarafından talep edilemeyecektir. Şirket bakımından ise eksik borç halini alacaktır.

KAYNAKLAR

- Akbulak, Yavuz (2012), “Anonim Şirketler Bakımından Avans Kâr Payı Dağıtımının Esasları”, Vergi Sorunları, Eylül, 288, ss. 137-154.
- Akdağ Güney, Necla (2014), “Anonim Şirketler Eşitlik İlkesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 58 (3-4), ss. 115-135.
- Aker, Halit (2016), “Anonim ve Limited Şirketlerde Ortaklık Sıfatının Sone Ermesi ve Özellikle Haklı Sebep Fesih Davasına İlişkin Bazı Değerlendirmeler”, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Dergisi, C. 32(1), ss. 63-150.
- Altaş, Soner (2010), Sermaye Şirketlerinde, Halka Açık Anonim Ortaklıklarda, Kooperatiflerde Yedek Akçe Ayırımı ve Kullanımı, Vedat, İstanbul.
- Arslanlı, Halil (1959), Anonim Şirketler, C. I, Fakülteler Matbaası, İstanbul.
- Ateşgaoğlu, Erdem (2012), Vergi Hukuku Bakımından Anonim Şirketlerde Kâr Payı Dağıtımı, On İki Levha, İstanbul.
- Aytaç, Zühtü (1998), “Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Kâr Dağıtımı”, Sermaye Piyasası Kurulu 15. Yıl Sempozyumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Ankara, ss. 35-94.
- Badak, Zehra (2018), Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirkette Pay Sahibinin Kâr Payı Hakkı, Oniki Levha, İstanbul.
- Bahtiyar, Mehmet (2016), Ortaklıklar Hukuku, Beta, İstanbul.
- Birsel, Mahmut Tefik (1979), Anonim Şirketler Hukukunda Kar Kavramı, C. I, Ege Üniversitesi Matbaası, İzmir.
- Bozgeyik, Hayri (200), “Halka Açık Anonim Şirketlerde Kâr Dağıtımı”, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Dergisi, C. 20(3), ss. 117-156.
- Bulutoğlu, Kenan (2004), Türk Vergi Sistemi, Batı Türkeli, İstanbul.

- Büberci Çifçi, Afet Gülen ve İçöz Demirel, Derya (2022), Anonim ve Limited Şirketlerde Pay, Kar Payı ve Yedek Akçelerin Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Kapsamında Tasfiyesi, Seçkin, Ankara.
- Canözü, Salih (2015), Anonim Şirketlerde Kâr Payının Tespiti ve Dağıtılması, Seçkin, İstanbul.
- Çelikboya, Kerem (2021), Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Kâr Payı Hakkı, Onikilevha, İstanbul.
- Eminoğlu, Cafer (2015), “Anonim Şirkette Pay Sahipleri Açısından Eşit Şartlarda Eşit İşlem İlkesi”, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, 1(1), ss. 79-88.
- Erem, Turgut S.(1969), “Anonim Şirketlerde Kâr Tevzii Dolayısıyla Pratikte Karşılaşılan Bazı Meseleler”, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Dergisi, 5(2), ss. 179-194.
- Erimez, Rüştü (1976), Şirketlerde Kâr Dağıtımı ve Yedek Akçeler, Ercivan Matbaası, İstanbul.
- Eriş, Gönen (2014), Ticari İşletme ve Şirketler C. III, Seçkin, Ankara.
- Gücenme Gençoğlu, Ümit (2023), Envanter İşlemleri, Ekin, Bursa.
- Gürbüz Usluel, Aslı E. (2016), Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Kâr Payı Alma Hakkı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- Helvacı, Mehmet (1997), Anonim Şirket Genel Kurul Toplantıları Ve Bu Toplantılarda Bulunacak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Komiserleri Hakkında Yönetmelik Gereği Ticaret Ortaklıklarının Özellikle Anonim Ortaklıkların Genel Kurullarının Yapılması, İstanbul, Beta.
- İmregün Oğuz (1989), Anonim Ortaklıklar, Yasa, İstanbul.
- İmregün, Oğuz (2002), “Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Kâr Payı(Temettü) Hakkı”, Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı, C. I, İstanbul, ss 413-434.
- Karahan, Sami (1988), Anonim Şirketlerde Tasfiye, Mimoza, İstanbul.
- Karayalçın, Yaşar (1988), Muhasebe Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- Karşlıoğlu, Hasan (2019), “Anonim Şirketlerde Kâr Payının Hesaplanma ve Dağıtım İlkeleri”, Ankara Barosu Dergisi, 77(3), ss. 181-227.
- Kaya, Arslan (2001), Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibinin Bilgi Alma Hakkı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- Kayar, İsmail (2003), “Hisse Senedi Yatırımcısının Korunması Açısından HAAO’larda Kâr Dağıtımı”, Ünal Tekinalp’e Armağan, C. I, Beta, İstanbul, ss. 455-494.

- Kendigelen, Abuzer – Çokar, Halil M. (2013), “Zamanaşımına Uğrayan Kâr Payı Alacağı Konusundaki Özel Düzenleme”, Prof. Dr. Ersin Çamoğlu’na Armağan İÜHFM, 71(2), ss. 205-223.
- Korkut, Ömer (2012), Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, Karahan, Adana.
- Manavgat, Çağlar (2016), Hukuki Bakımdan Halka Açık Ortaklıklar ve Halka Arz, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- Moroğulu, Erdoğan (2012), 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, On İki Levha, İstanbul.
- Nomer Ertan, Füsun (2015), “Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi Davası- TTK m. 531 Üzerine Düşünceler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 73(1), ss. 421-440.
- Pulaşlı, Hasan (2013), “Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Sakatlığı ve Müeyyidesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 57(1-2), ss. 885-898.
- Pulaşlı, Hasan (2015), Şirketler Hukuku Şerhi, C. II, Adalet, Ankara.
- Sermaye Piyasası Kanunu (SerPK) 30.12.2012 Tarihli, 28513 Sayılı Resmi Gazete.
- Tekinalp, Ünal (1979), Anonim Ortaklığın Bilançosu ve Yedek Akçeleri, Fakülteler Matbaası, Ankara.
- Tekinalp, Ünal (2010), “Anonim Ortaklıkta Sermayenin Korunması İlkesi”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, C. II, , Oniki Levha, İstanbul, ss. 1681-1699.
- Tekinalp, Ünal (2013), Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 3.Vedat, İstanbul.
- Tekinalp, Ünal- Poroy, Reha- Çamoğlu, Ersin (2014), Ortaklıklar Hukuku, C. I, Vedat, İstanbul.
- Türk, Ahmet (1998), “Hukuka Aykırı Olarak Bilançoda Kârın Düşük Gösterilmesi Halinde Pay Sahiplerinin Hakları”, İhsan Tarakçıoğlu’na Armağan Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2(1-2), Haziran-Aralık, ss. 105-114.
- Türk Borçlar Kanunu (TBK) 04.02.2011 Tarihli, 27836 Sayılı Resmi Gazete.
- Türk Ticaret Kanunu(TTK) 14.02.2011 Tarihli, 27846 Sayılı Resmi Gazete.
- Ünal, Oğuz Kürşat (2005), Sermaye Piyasası Hukuku ve Mevzuatı, Asil, Ankara.
- Vergi Usul Kanunu (VUK) 12.01.1961 Tarihli, 10705 Sayılı Resmi Gazete.
- Yanlı, Veliye (1997), “Anonim Ortaklıklarda Kârın Tamamen Devrine İlişkin Bir Tasarruf Yapılabilir mi?”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 55(4), ss. 201-216.

Yanlı, Veliye (2014), “Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Anonim Şirketlerde Kâr Dağıtımı”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, 30(1), ss. 5-32.

Yasaman, Hamdi (!992), Menkul Kıymetler Borsası Hukuku, İstanbul.

Yıldız, Şükrü (2004), Anonim Ortaklıkta Pay Sahibi Açısından Eşit İşlem İlkesi, Seçkin, Ankara.

Yüksel, Bilgin (1988), Anonim Ortaklıklarda Kar Dağıtımı ve Kara Katılan Kişiler, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, Ankara.

